

PROGRAMACIÓN DOCENTE DE INSTRUMENTOS ESCOLARES
 CONSERVATORIO SUPERIOR DE MÚSICA DE A CORUÑA
 TÍTULO SUPERIOR DE MÚSICA (ENSINANZAS REGULADAS POLO DECRETO 163/2015, DO 29 DE OUTUBRO)
 CURSO 2024/2025

1. IDENTIFICACIÓN E CONTEXTUALIZACIÓN												
DISCIPLINA: INSTRUMENTOS ESCOLARES (2º Cuadrimestre)												
ESPECIALIDADE	PEDAGOXÍA						ITINERARIO			PEDAGOXÍA XERAL E DA LINGUAXE MUSICAL		
CARÁCTER	OBRIGATORIA ESPECÍFICA						TIPO DE CLASE			COLECTIVA		
DEPARTAMENTO	PEDAGOXÍA						XEFA DE DPTO.			ADRIANA CRISTINA GARCÍA GARCÍA		
CURSOS	1º curso		2º curso		3º curso		4º curso		COORDINADOR/A DA DISCIPLINA		JANET SALINAS CABRERA	
CUADRIMESTRES	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	Horas de clase semanais:		1,5 horas	
ECTS/CUAD.						2			Observacións:			
DOCENTES:	NOME E APELIDOS						EMAIL/TEL/WEB			TITORÍA		
	JANET SALINAS CABRERA						janetsc30@yahoo.es			MÉRCORES 12:00 - 13:00		

2. DESCRIPTOR E COMPETENCIAS	
DESCRITOR:	Práctica da técnica dos instrumentos escolares. Aprendizaxe do repertorio para os diferentes niveis. Lectura a primeira vista e improvisación. A práctica do conxunto. Construción de instrumentos. Instrumentación. Dirección. Metodoloxía no proceso do ensino e aprendizaxe.
COÑECEMENTOS PREVIOS:	Dominio da linguaxe musical, harmonía e fundamentos básicos de composición.
RELACIÓN CON OUTRAS DISCIPLINAS:	Conxunto
COMPETENCIAS TRANSVERSAIS:	T: 7, 10, 16, 17
COMPETENCIAS XERAIS:	X: 1, 2, 3, 4, 6, 7, 8, 13, 20, 22
COMPETENCIAS ESPECÍFICAS:	EP: 2, 3, 4, 5, 8, 11
Ver a lista e descrición de competencias no Decreto 163/2015	

3. OBXECTIVOS	
DESCRICIÓN	COMPETENCIAS RELACIONADAS
1. Estudar e practicar a técnica básica de dirección.	T7, X: 3, 7, 8, EP: 3, 4
2. Estudar e practicar a técnica dos instrumentos musicais escolares (determinados e indeterminados).	T10, X: 2, 3, 4, 6, 7, 8, 20, EP: 4, 11
3. Comprender os conceptos básicos do traballo co conxunto instrumental e poñelos en práctica.	T: 7, 10, 17, X: 2, 3, 4, 7, 8, 13, 22, EP (todas)
4. Crear no alumnado o hábito de escoitar e dirixir simultaneamente.	X: 1, 2, 3, 4, 7, 8, 13, EP: 2, 3, 4
5. Traballar a expresividade a través da fisionomía do xesto.	T7, X: 3, 7, 8, EP4
6. Compoñer pequenas pezas e realizar arranxos para o conxunto instrumental dunha clase de Linguaxe Musical e outros contextos educativos.	T: 16, 17, X: 1, 2, 3, 8, 13, 22, EP: 2, 3, 5, 11
7. Aplicar e secuenciar estes obxectivos ao repertorio dos diferentes niveis e contextos educativos.	Todas
8. Fomentar a capacidade de avaliación crítica das propostas didácticas sobre a práctica instrumental.	T.7, EP2
9. Desenrolar a creatividade e a improvisación elaborando distintas orquestracións e versións a partir dunha obra musical.	T: 16, 17, X:1, 2, 3, 13, 22, EP: 3, 4, 5, 8

4. CONTIDOS E TEMPORALIZACIÓN		
TEMAS	DESCRITOR DE SUBTEMAS	SESIÓNS
Tema 1	1.1. Os instrumentos musicais escolares. 1.2. Clasificacións.	3
Tema 2	2.1. A práctica instrumental. 2.2. Lectura a primeira vista. 2.3. Improvisación. 2.4. Práctica do conxunto.	4
Tema 3	3.1. Metodoloxía e recursos didácticos. 3.2. Criterios de selección e secuenciación do repertorio instrumental.	4
Tema 4	4.1. A dirección musical de agrupacións escolares.	1
Tema 5	5.1. Instrumentación. 5.2. Construción de instrumentos.	4
TOTAL SESIÓNS:		16

5. METODOLOXÍA E PLANIFICACIÓN DOCENTE			
TIPO DE ACTIVIDADE E DESCRICIÓN	HORAS PRESENCIAIS	HORAS NON PRESENCIAIS	TOTAL HORAS
Actividade introdutoria	1	-	1
Clases teórico-prácticas	21	-	21
Exposición de traballos	8	-	8
Estudo e traballo individual	-	-	60
TOTAL HORAS:			90

6. AVALIACIÓN			
FERRAMENTAS DE AVALIACIÓN	CRITERIOS DE AVALIACIÓN	COMPETENCIAS AVALIADAS	PONDERACIÓN
6.1. CONVOCATORIA ORDINARIA			
6.1.1 AVALIACIÓN ORDINARIA (CON AVALIACIÓN CONTINUA)			
Control da asistencia e participación nas clases.	Amosar implicación ao longo do curso no desenrolo das tarefas propostas.	Todas	20%
Traballos individuais	Realizar e expoñer os traballos efectuados, cunha adecuada presentación, expresión oral e escrita e manexo da terminoloxía da linguaxe musical. Construción dun instrumento con produción de sons de diferentes alturas. Composición de obras sinxelas para instrumentos de percusión de altura determinada e indeterminada.	T.7 X.Todas EP. Todas	50%
Práctica individual e colectiva	Interpretar correctamente tanto de forma individual como en grupo.	T.7, T.10 X. Todas EP.2, EP.3, EP.4, EP.5, EP.11	20%
Portafolios	Colección sistemática do traballo: revisións, auto-análise, ideas principais dos contidos, conclusións do traballo en equipo, exercicios, auto-avaliacións, dúbidas resoltas, repertorio, apuntes, reseñas e comentarios de fontes, aportacións dos compañeiros/as, bibliografía etc. O portafolios deberá contar con índice, paxinación e reflexión persoal de a lo menos 2 páxinas. Comentando as clases impartidas, os contidos máis relevantes e o aprendizaxe persoal sobre a materia.	Todas	10%
Observacións: Tódolos apartados deberán estar aprobados de forma independente para facer a media.			

6.1.2. AVALIACIÓN ORDINARIA (ADIANTO DE CONVOCATORIA-EXAME DECEMBRO)			
Proba teórica (escrita)	Realizar exercicios onde estean incluídos os coñecementos impartidos ao longo do cuadrimestre.	Todas	30%
Traballo individual	Instrumentar e presentar estratexias de aprendizaxe aplicadas a catro cancións recomendadas polo docente, enfocadas a diferentes niveis educativos, e defender didacticamente os mesmos. Construción dun instrumento con produción de sons de diferentes alturas. Composición de obras sinxelas para instrumentos de percusión de altura determinada e indeterminada.	T.7, T.10 X. Todas EP. Todas	35%
Proba práctica	Interpretar a 1ª vista sobre diferentes instrumentos escolares. Interpretar a lo menos cinco obras a elixir polo docente, das traballadas durante o cuadrimestre, individuais e/ou de grupo. Para as de grupo, o alumnado achegará o resto dos integrantes da agrupación.	Todas	30%
Portafolios	Colección sistemática do traballo: revisións, auto-análise, ideas principais dos contidos, conclusións do traballo en equipo, exercicios, auto-avaliacións, dúbidas resoltas, repertorio, apuntes, reseñas e comentarios de fontes, aportacións dos compañeiros/as, bibliografía etc. O portafolios deberá contar con índice, paxinación e reflexión persoal de a lo menos 2 páxinas. Comentando as clases impartidas, os contidos máis relevantes e o aprendizaxe persoal sobre a materia. Deberán comentarse 3 recursos bibliográficos novos relacionados coa materia.	Todas	5%
Observacións: Tódolos apartados deberán estar aprobados de forma independente para facer a media.			
6.1.3. AVALIACIÓN ALTERNATIVA (*PERDA AVALIACIÓN CONTINUA) *(Alumnos que superen as 4 faltas por cuadrimestre, establecidas no centro, aprobadas en consello escolar)			
Proba teórica (escrita)	Realizar exercicios onde estean incluídos os coñecementos impartidos ao longo do cuadrimestre.	Todas	30%
Traballo individual	Instrumentar e presentar estratexias de aprendizaxe aplicadas a catro cancións recomendadas polo docente, enfocadas a diferentes niveis educativos, e defender didacticamente os mesmos. Construción dun instrumento con produción de sons de diferentes alturas. Composición de obras sinxelas para instrumentos de percusión de altura determinada e indeterminada.	T.7, T.10 X. Todas EP. Todas	35%
Proba práctica	Interpretar a 1ª vista sobre diferentes instrumentos escolares. Interpretar a lo menos cinco obras a elixir polo docente, das traballadas durante o cuadrimestre, individuais e/ou de grupo. Para as de grupo, o alumnado achegará o resto dos integrantes da agrupación.	Todas	30%
Portafolios	Colección sistemática do traballo: revisións, auto-análise, ideas principais dos contidos, conclusións do traballo en equipo, exercicios, auto-avaliacións, dúbidas resoltas, repertorio, apuntes, reseñas e comentarios de fontes, aportacións dos compañeiros/as, bibliografía etc. O portafolios deberá contar con índice, paxinación e reflexión persoal de a lo menos 2 páxinas. Comentando as clases impartidas, os contidos máis relevantes e o aprendizaxe persoal sobre a materia. Deberán comentarse 3 recursos bibliográficos novos relacionados coa materia.	Todas	5%
Observacións: Tódolos apartados deberán estar aprobados de forma independente para facer a media.			
6.2. CONVOCATORIA EXTRAORDINARIA			
Proba teórica (escrita)	Realizar exercicios onde estean incluídos os coñecementos impartidos ao longo do cuadrimestre.	Todas	30%
Traballo individual	Instrumentar e presentar estratexias de aprendizaxe aplicadas a catro cancións recomendadas polo docente, enfocadas a diferentes niveis educativos, e defender didacticamente os mesmos.	T.7, T.10 X. Todas EP. Todas	35%

	Construción dun instrumento con produción de sons de diferentes alturas. Composición de obras sinxelas para instrumentos de percusión de altura determinada e indeterminada.		
Proba práctica	Interpretar a 1ª vista sobre diferentes instrumentos escolares. Interpretar a lo menos cinco obras a elixir polo docente, das traballadas durante o cuadrimestre, individuais e/ou de grupo. Para as de grupo, o alumnado achegará o resto dos integrantes da agrupación.	Todas	30%
Portafolios	Colección sistemática do traballo: revisións, auto-análise, ideas principais dos contidos, conclusións do traballo en equipo, exercicios, auto-avaliacións, dúbidas resoltas, repertorio, apuntes, reseñas e comentarios de fontes, aportacións dos compañeiros/as, bibliografía etc. O portafolios deberá contar con índice, paxinación e reflexión persoal de a lo menos 2 páxinas. Comentando as clases impartidas, os contidos máis relevantes e o aprendizaxe persoal sobre a materia. Deberán comentarse 3 recursos bibliográficos novos relacionados coa materia.	Todas	5%
Observacións: Tódolos apartados deberán estar aprobados de forma independente para facer a media.			

OBSERVACIÓNS XERAIS

Para ser avaliado o alumno deberá obter alomenos un cinco en cada apartado.

SISTEMA DE CUALIFICACIÓN:

Cualificarase en función da seguinte escala numérica de 0 a 10, con expresión de un decimal, á que poderá engadirse a súa correspondente cualificación cualitativa (Orde do 21 de novembro de 2016, Artigo 31)

0-4,9: Suspenso

5,0-6,9: Aprobado

7,00-8,9: Notable

9,00-10: Sobresaínte

PROCEDEMENTO PARA A MATRÍCULA DE HONRA: A matrícula de honra poderá ser outorgada aos estudantes que obteñan unha cualificación igual ou superior a 9,0. O seu número non poderá exceder do 20% dos estudantes matriculados na materia no correspondente cuadrimestre, agás que o número de estudantes matriculados sexa inferior a 20, nese caso poderá concederse unha soa matrícula de honra. No caso de que varios alumnos cumpran os requisitos de obtención da matrícula de honra, esta será concedida a quen alcance a maior nota final. En caso de empate, terá máis peso a cualificación do exame. A profesora poderá decidir non conceder a matrícula de honra se a algunha das ferramentas de avaliación correspondeu unha cualificación menor de 8.

7. ALUMNADO CON NECESIDADES EDUCATIVAS ESPECIAIS

DESCRIPCIÓN	CRITERIOS E PAUTAS
Deberanse cumprir as disposicións vixentes no marco do establecido no Real decreto legislativo 1/2013, do 29 de novembro, polo que se aproba o texto refundido da Lei xeral de dereitos das persoas con discapacidade e da súa inclusión social. Asimesmo terase en conta a ORDE do 8 de setembro de 2021 pola que se desenvolve o Decreto 229/2011, do 7 de decembro, polo que se regula a atención á diversidade do alumnado dos centros docentes da Comunidade Autónoma de Galicia en que se imparten as ensinanzas establecidas na Lei orgánica 2/2006, do 3 de maio, de educación.	Aqueles que estableza a Consellería competente en materia de Educación.

8. BIBLIOGRAFÍA, MATERIAIS E DOCUMENTOS

Alcázar, A.A. (1999) 88 temas para voz e instrumental ORFF: materiais didácticos para la educación musical en primaria y secundaria. Mundimúsica, Madrid.

- Busch, B.R. (1995) Gestos y metodología de la dirección. Real Musical. Madrid.
- Chacón, Mª A.; Molina, E. (2004) Musicalización de textos. Enclave Creativa ediciones
- Egea, C., (coord.), Aguilera, E., Lazkoz, P., Martínez, I. (2003) Rock & Orff : Beatles-Carlos Santana, propuestas para la interpretación en el aula. Graó., Barcelona.
- Escudero, Mª P. (1988) Cuentos musicales. Real Musical. Madrid
- Hensy de Gainza, V. (1958) Ritmo Musical y banda de percusión en la escuela primaria. Eudeba. Buenos Aires.
- Martínez, L. (2002) Orquestaciones para instrumentos escolares. Real Musical. Madrid
- Nardelli, M.L.; Luis Arias, G. (1966) Ejercicios rítmicos: motivos musicales sobre esquemas básicos para realizar movimientos en marcha, diversas formas de palmoteos y primeras experiencias con instrumentos de percusión. Buenos Aires.
- París, J. (1972) Música viva. Instrumentarium Orff. Wuytack, Ed. Leduc.
- Prieto, R. (2001) Dirección de agrupaciones musicales escolares para maestros. Creatividad e improvisación. Editorial Club Universitario.
- Sanuy, M. (1969) Orff- schulwerk: Introducción. Ed. Unión Musical Española.
- Sanuy, M. (1969) Orff- Schulwerk: Música para niños. Ed. Unión Musical Española.
- Sanuy, M.; González, L. (1969) Orff schulwerk. Música para niños. Introducción. Unión Musical Española. Madrid
- Serrano, M; Gil Corral, J. (2000) Temario para la preparación de oposiciones de profesores de educación secundaria vol.III. Editorial MAD.